

Bestissing 10 april 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum]
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

[naam]
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden in [jaar] lid van de Congregatie Paters Oblaten osfs.
Raadsman: mr. drs. T. van Kooten, advocaat te Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 oktober 2011.
Op 30 december 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van mr. drs. T. Van Kooten, voornoemd.

Op 12 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn therapeut [naam]. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr Weller, voornoemd.

Aangeklaagde is verschenen en werd vergezeld door zijn dochter, [naam]. Hij werd bijgestaan door zijn raadsman mr drs Van Kooten, voornoemd, en mr G. van den Brink, advocaat en kantoorgenoot van dhr. Van Kooten.

Klager en aangeklaagde hebben hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager is in in 1951 naar het Klein Seminarie [naam] te [plaats] gegaan. Aangeklaagde was destijds leraar Duits op het Klein Seminarie en tevens in de eerste jaren biechtvader van klager.

In 1955 is de vader van klager overleden en toen is aangeklaagde bij klager thuis gekomen om de familie te troosten en te steunen.

Klager werd meermalen uitgenodigd om in de vakantieperiodes met aangeklaagde op vakantie te gaan. Dit leek een eervolle zaak, omdat aangeklaagde priester was en in hoog aanzien stond bij de familie van klager.

Tijdens deze vakantieperiodes ging klager mee naar het ouderlijk huis van aangeklaagde of naar bekenden in Duitsland of Frankrijk. Ze bleven daar ook slapen. De nachten waren voor klager echter een kwelling, omdat hij samen in een bed moest slapen met aangeklaagde. Aangeklaagde gaf dan aanvankelijk voorlichting aan klager en kon vervolgens zijn gevoelens niet meer in bedwang houden en begon klager te zoenen en te aaien.

Klager moest bijna iedere nacht dulden dat hij door aangeklaagde werd afgetrokken en omgekeerd dat klager er toe werd gedwongen om ook aangeklaagde af te trekken.

In de periode 1955-1959 is klager ongeveer 10-15 keer met aangeklaagde op vakantie geweest. De ene keer duurde zo'n vakantie enkele dagen; de andere keer duurde zo'n vakantie wel twee weken. Vrijwel dagelijks werd klager dan door aangeklaagde misbruikt.

Anderzijds was aangeklaagde ook zeer zorgzaam voor klager, zodat deze niet meer wist wat hij met deze nare ervaringen aan moest. Aangeklaagde had geld en zorgde dat klager in materieel opzicht niets te kort kwam.

Klager durfde noch thuis noch op het internaat te praten over het seksueel misbruik. Aangeklaagde moedigde klager wel aan te gaan biechten, omdat bij herhaling de doodzonde werd bedreven.

Het misbruik vond alleen plaats tijdens de vakanties. Klager ging dan ook stevast biechten, in [plaats], in Duitsland en in Frankrijk, waar ze op dat moment op vakantie waren. Bij het biechten in [plaats] werd klager gezegd, dat hij dit moest melden bij de politie. Toen klager naar de politie ging en ze hoorden, dat het een priester betrof, hield alles op.

Tijdens het verblijf op het seminarie gebeurde er nooit iets. Dat was ook niet mogelijk, omdat klager zou moeten biechten om van de rector absolute te verkrijgen, waarbij de naam van aangeklaagde genoemd zou moeten worden. Klager had al eens eerder over iets soortgelijks gebiecht, waardoor een medeleerling van het seminarie werd gestuurd. Klager verkeerde niet in de mogelijkheid om buiten het seminarie te biechten.

Klager had de eerste keer de keuze om wel of niet mee op vakantie te gaan. Daarna had klager geen mogelijkheid meer om het aanbod van een vakantie af te slaan. Klager kon immers niet zeggen, dat hij niet mee wilde omdat hij werd afgetrokken door aangeklaagde. Aangeklaagde had overwicht op klager. Hij was 30 jaar en priester.

Aangeklaagde hield van deze vakanties een dagboek bij en hij maakte een fotoboek. Hij heeft dit in 1959 aan klager gegeven. In die fotoboeken staan hier en daar "Weintrauben", dit is een teken van zijn liefde voor klager. In het dagboek stond veel meer informatie, onder andere ook wanneer er seks was geweest. Dit dagboek heeft klager een paar jaar geleden vernietigd. Hij wilde daarmee symbolisch deze zwarte periode in zijn leven afsluiten.

Klager zit niet vol wrok. Wat gebeurd is, is gebeurd. Klager wil nu proberen om te gaan met de gevolgen, die dit misbruik voor hem heeft gehad. Klager is wel boos op aangeklaagde omdat hij ontkent dat het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden.

2.2. Het was voor klager een ideaal om priester te worden. Door de gebeurtenissen heeft klager dit ideaal opgegeven en is hij in 1960 naar de kweekschool gegaan. Klager is in het onderwijs gaan werken als leerkracht Duits en Catechese. Klager heeft een nieroperatie moeten ondergaan en een operatie aan zijn stembanden. Als gevolg van deze operaties is hij in 1985 afgekeurd.

Toen klager vijfendertig jaar was, had hij vijf relaties gehad. Klager heeft nooit een normale seksuele ontwikkeling gehad. Hierdoor liepen zijn relaties steeds stuk als het op intimiteit aankwam. Klager heeft een afkeer van lichamenlijk contact en zoekt ook niemand. Klager heeft toen besloten geen relaties meer aan te gaan. Door dit besluit is het leven van klager erg eenzaam geworden.

Door het misbruik heeft klager na zijn studietijd veelvuldig psychische hulp gezocht. En nog steeds is klager in therapie.

2.3. Met zijn klaagschrift hoopt klager op een oprechte en werkelijke erkenning van wat hem door aangeklaagde is aangedaan en tevens dat er maatregelen worden getroffen tegen degenen die toen verantwoordelijk waren voorover dat nu nog zinvol is. Tevens zou klager graag een gesprek met aangeklaagde willen hebben onder begeleiding. Tenslotte verzoekt klager een financiële tegemoetkoming in de therapiekosten die klager tot op heden heeft gemaakt en nog steeds maakt evenals een financiële compensatie voor het leed dat hem is aangedaan.

3. Het verweer

Aangeklaagde stelt voorop dat er nooit sprake is geweest van seksuele contacten tussen klager en henzelf in welke vorm dan ook.

In de periode 1955-1958 is klager diverse malen met aangeklaagde op vakantie geweest. Klager was een prettig metgezel. Aangeklaagde heeft klager nooit gedwongen mee te gaan op vakantie. Ook heeft hij klager nooit gedwongen samen met hem in één bed te slapen. Vroeger waren er eenvoudige weg geen logeerkamers en was het gewoon dat de mannen bij elkaar in bed lagen en dat de vrouwen bij elkaar in bed lagen.

Aangeklaagde vindt het onbegrijpelijk dat klager dergelijke ernstige beschuldigingen uit terwiji aangeklaagde juist zijn best heeft gedaan om klager door een moeilijke periode heen te loodsen. Aangeklaagde was inderdaad zorgzaam voor klager, echter niet ter compensatie van vermeend seksueel misbruik, maar omdat aangeklaagde begaan was met de situatie van klager.

Aangeklaagde herkent het fotoboek, dat klager hem ter zitting laat zien. Hij kan zich echter niet herinneren dat hij dit gemaakt heeft. Hij veronderstelt dat hij dit gemaakt heeft ter herinnering aan de vakanties. Om te laten weten waar ze geweest zijn.

Als aangeklaagde de tekst bekijkt “drie maal door het bed gezakt” en de tekenijes bekijkt, die klager als ‘Weintrauben’ beschrijft, vraagt hij zich af, wat dat voor tekenijes zijn om vervolgens te constateren, dat die tekenijes hem niets zeggen.

Aangeklaagde ontkent ook ten stelligste dat hij klager tijdens de vakanties seksuele voorlichting heeft gegeven. Aangeklaagde had toen zelf nog geen seksuele ervaringen gehad. In het klooster is hem verteld dat je soms een erectie krijgt en soms vanzelf een zaadlozing. Dat wordt door de natuur geregeld. Aangeklaagde had ooit wel eens een zaadlozing gehad, maar wist niet waar dat vandaan kwam. Hij had klager in Duitsland verteld dat het zaad uit de huid kwam, die over je penis zit.

De raadsman van aangeklaagde zet vraagtekens bij de bevoegdheid van de Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk om een oordeel uit te spreken over vermeend gedrag van aangeklaagde. De stichting is immers geen canonicrechtelijke rechtspersoon en staat als zodanig naast de kerk in plaats van dat zij deel van haar uitmaakt. Er ontbreekt derhalve een band tussen enerzijds aangeklaagde en anderzijds voornoemde stichting.

De raadsman van aangeklaagde stelt zich voorts op het standpunt dat het fotoboek niet mag dienen als bewijs, omdat aangeklaagde geen afschrift heeft ontvangen van het fotoboek. Aan aangeklaagde zijn slechts een aantal gekopieerde pagina's toegezonden. Aangeklaagde kan geen kennis nemen van de (volledige) inhoud van het fotoboek en kan zich derhalve niet verweren tegen de inhoud hiervan.

4. De bevoegdheid van de Klachtencommissie

Op 1 september 2011 is de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht opgehouden te bestaan en is haar rechtsopvolger de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk opgericht. De oprichting vond plaats in opdracht van de Konferentie Nederlandse Religiuzen en de Nederlandse Bisschoppenconferentie naar aanleiding van hervormingsvoorstellen van de Commissie Bandell.

Op 5 oktober 2011 heeft het bestuur van de stichting een Procedure Klachtencommissie Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk opgesteld, waarin is bepaald dat op klaagschriften die zijn ingediend voor 1 november 2011 de oude Procedure, die op 1 januari 2008 in werking is getreden, nog van toepassing is.

De Klachtencommissie van voormelde stichting is belast met de behandeling van de klaagschriften, ongeacht of deze voor of na 1 november 2011 zijn ingediend.

Voor haar bevoegdheid dient de Klachtencommissie zich te baseren op het reglement van de procedure. Zowel op grond van het reglement van voor 1 november 2011 als op grond van het na 1 november 2011 geldende reglement is voor de bevoegdheid van de Klachtencommissie bepalend of de klacht zich richt tegen een persoon, die ten tijde van het door klager gestelde seksuele misbruik werkzaam was in een kerkelijke instelling. In casu richt de klacht zich tegen aangeklaagde, die ten tijde van het gestelde seksuele misbruik als priester lid was van de Congregatie Paters Oblaten en verbonden was aan het Klein Seminarie te [plaats], waarmee de bevoegdheid van de Klachtencommissie gegeven is. Het feit dat aangeklaagde in 1966 is uitgetreden doet daaraan niet af en evenmin het feit, dat de stichting een privaatrechtelijke rechtspersoon is.

De Klachtencommissie geeft in casu een advies omtrent de gegrondd verklaring van de klacht aan de overste van de congregatie. Tegen het door de overste daarop te nemen besluit staat beroep open volgens het canonieke recht. Het advies van de Klachtencommissie is geen “uitspraak” in de zin van canon 1717 CIC..

5. De beoordeling

5.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

5.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten, indien deze zijn gepleegd, moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

5.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

5.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie authentiek en oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. De door klager als bewijs overgelegde delen uit een fotoboek en de daarop door hem gegeven toelichting wijzen niet op seksueel misbruik.

5.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

6. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Paters Oblaten osfs de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 april 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr P.R.M. van der Ven pr. en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Paters Oblaten osfs en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.